Ч. 26 Пятниця 5 (17) лютого 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Галицкий сойм. — Справи стирийскі. — Криза на Угорщині. — Американці на Филипинах. — Рух в Альбаниї а турецке правительство).

Дневний порядок 4-го засїданя, 4-ої сесиї, VII. периода галицкого сойму, котре відбуде ся в понеділок дня 20 с. м. о 11-ій годині перед полуднем, вже розіслано. Містить він: перше читане всїляких справоздань краевого Видїлу, дальше перше читане внесень посла Цолля о переобразоване школи штук красних в Кракові на академію штук красних, внесеня посла Барвіньского о заснуване у Львові женьской школи видїлової з руским язиком викладовим, внесеня посла Яблоньского о утворене в Ряшеві женьскої семинариї учительскої, внесеня посла Сьреднявского о підвисшене винагородженя за підводи, що їх доставляють громади на жадане властий, дальше справоздане краевого видїлу о доповняючих виборах послів до сойму з міста Білої, з куриї сельских громад повіта новоторского, з більших посїлостий округа тарнівского і жовківского; вкінци справоздане краевого Видїлу о концесиях до побираня мита.

З Ґрацу доносять, що намірене відрочене скликаня стирийского сойму аж на час по великодних сьвятах викликало там в кругах послів соймових занепокоене. В виду того, що сего опізненя скликаня не можна пояснити нїякими місцевими обставинами, добачують в тїм поступленю правительства якоїсь звязи зі справою скликаня ческого сойму та доказують, що правительство відложило лиш длятого скликане стирийского сойму на пізнїйше, щоби не так дуже впадало в очи відрочене скликаня ческого сойму. — До „Politik" доносять, що онегди відбули ся в Зауербрун в Стириї численні збори, на котрих словіньский посол Юстеля зробив стирийскому соймови докір політичного переслїдуваня і ненависти до Словінців. Видано поклик: Відлучити ся від Ґрацу. Домагати ся подїлу Стириї, іменно же відлученя долїшної Стириї від прочого краю.

Криза на Угорщинї все ще не закінчила ся. З Відня доносять, що вчера в полудне відбула ся угорска рада коронна під проводом Є. Вел. Цїсаря. В радї тій брали участь міністри Банфі, Фейварі, Люкач і ґр. Сечений. Говорять отже, що на вчерашній радї порішено остаточно спосіб, в який має бути криза залагоджена. Головним услівєм компромісу має бути то, що опозиция має ще ухвалити Банфі'му провізорию буджетову. Що-до прочих жадань опозиция відкличе ся до своєї давнїйшої заяви.

Американці виступають тепер на Филипинах з цїлою енерґією і треба признати, що їм доси якось веде ся. Ґен. Отіс доносить телеґрафічно до Вашінґтону, що Американці держали місто Ільо-Ільо в облозї і завізвали повстанців, щоби они до вечера дня 11 с. м. піддали ся. Позаяк повстанцї того не зробили, але противно ще й самі шукали зачіпки прийшло вже досьвіта того дня до битви. Про сю битву так доносить бюро Райтера з Манїлї: В суботу рано стала американьска фльота бомбардувати місто Ільо-Ільо а наконець войско американьске взяло его приступом. Повстанцї, уступаючись з міста підпалили его, але Американцям удало ся огонь пригасити. Американцї не мають нїяких страт але по сторонї повстанців, о скілько знає ся суть великі страти. В Манїлї і доокола сего міста есть спокій і люди взяли ся знову в спокою до своїх щоденних робіт.

По правдї сказавши, з урываних вістий які надходять про якісь рухи в Альбаниї, годї знати, що там поправдї діє ся і якого то рода рухи. Але найновійша вість, яку про ті рухи подає „Pol. Corr." з Солуня, каже здогадувати ся, що в тих рухах має свою руку турецке правительство і що оно лагодить собі в Альбаниї поміч против евентуальної ворохобнї в Македониї. До згаданої часописи доносять іменно, що в Іпеку відбували ся через шість днїв збори альбаньских нотаблїв і взяло в них участь 450 людий а всї внесеня ухвалено одноголосно. Пізнїйше аж стало звістне, що на зборах тих були також репрезентанти турецкого правительства, котрі удобрили ухвали зборів та в торжественний спосіб передали альбаньским нотаблям подяку султана за їх знов виявлену непохитну вірність та обіцяли в імени султана, що правительство буде в особливий спосіб старати ся о добро альбаньского народу.

---

13)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З німецкого — А. Ґентї'го.)

(Дальше).

На другий день поснїдали о 7-ій годинї. В годину пізнїйше осїдлали конї і відїхали. На означенім місци найшли своїх знакомих. Коли копальники золота побачили їх, завели прибувших до малої мехіканьскої хатки подальше від дороги.

— Мехіканець, що тут мешкає, був нераз у нас в горах, а чверть години тому виїхав до міста, коли почув, що ми тут маємо стрітити ся. Сїдайте, поговоримо спокійно. Перед роком, коли Сім і я працювали в однім гірскім парові, почули ми здалека крик о поміч. Ми пішли за ним і найшли чоловіка, що був цїлком обезсилений і заморений голодом. Мав кілька ран від пострілу і ми бачили, що з ним буде скоро конець. Ми принесли его до нашої ватри, привели его до притомности і робили що могли цїлі три тижднї; відтак він помер. Він оповідав, що пустив ся в гори з пятьма иншими, аби глядати золота. Один з них чув від одного Індиянина, котрому раз зробив якусь прислугу, о місци, де дно ріки мало бути повне золота. Они найшли то місце, але на другий день напали на них Апаші, що, як здає ся, слїдили їх цїлий час. Двох з них погибло на місци, другі чотири допали своїх коний і утїкли. З між них пізнїйше застрілено знов трех. Але послїдний мав дуже доброго коня і утїк, хоч Індияни гнали за ним три днї. Він зблудив, его кінь погиб, але він сам волїк ся ще дальше, аж побачив дим нашого огнища і почав кликати о поміч. Перед смертию сказав нам ще, де глядати того місця. Впевнював, що там золота повно; він сам мав три, чи чотири куснї в кишени, кождий по два або три фунти ваги, але викинув їх, аби кони було лекше. До того місця дуже далеко, бо ми не можемо іти просто задля Індиян. Ми вже давно хотїли пробовати, але до того за мало двох людий. Сім і я не пішли би з ким небудь, а до вас набрали ми оба якось серця і тому робимо вам таке предложене: Ми маємо два конї, а можемо купити ще два вючні; на більше не стане нам средств. Ви маєте два дуже добрі конї, до того потребуєте ще одного вючного коня. І про заосмотрене мусите подбати. Потребуємо яких два міхи муки, два полтї солонини, десять фунтів чаю і кілька лїтрів горівки, відтак цукру і ще дечого, між иншим мале шатро. Як хочете під тими услівями пристати до нас, то добре; там досить золота для всїх нас. Але розважте добре, то не дитиняча забавка; дорога страшна, а до того майже певна річ, що стрітимо ся з червоношкірими. Може й не найдемо того місця, бо хоч маємо дуже точні дані, то все таки не легка річ найти в тих горах якесь означене місце. Як зайдемо щасливо там і назад, то кождий з нас буде мати золота, кілько зможе кінь унести: як же піде зле, то лишимо там свої кости. Що ви на то скажете?

Ґуґо подивив ся на Райса.

— Я гадаю, що можемо пристати — сказав Біль — а ви, товариші, побачите, що ми відповімо за себе, нехай прийде що схоче.

— Отже конець дїлу! — сказав доктор. — Тепер приготовленя. Тут не повинні ви купувати, бо коли би побачено, що ми всї чотири виїхали, то певне слїджено би за нами. Люди зараз догадались би, що ми маємо щось доброго на прикметї. Отже щоби не сходити ся знов разом, опакуємо оба наші вючні конї і поїдемо, немов би гадали самі кудись пустити ся. Відтак станемо табором о двайцять миль звідси і там лишимо ся тиждень. Коли ми відїдемо, можете ви поробити свої орудки і надтягнути за нами. Сім і я говорили о тім, чи не було би добре взяти з собою Хозе'го, властителя тої хати. Він має чотири конї і ми в такім случаю не потребували би купувати коний під набір, а до того малиб ми тоді о одну пушку більше на случай індияньского нападу.

— Я гадаю, Сім — сказав Ґуґо — що то буде добре, коли возьмете Хозе'го. Отже то, як ви кажете, коштувало би 300 долярів. А що буде коштувати заосмотрене виправи?

— Найбільше триста, ми все зрахували; маємо купити лиш деяку судину, муніцию, та ще кілька лопат, джаґанів і таких инших дрібниць. Триста долярів вистане на добре заосмотрене. Вистане вам на то гроший?

— Ледве, менї здає ся, що не достає нам двайцять долярів до 600.

— О, то маєте досить — сказав доктор.— Як нам дасте 400, то ми з Сімом доложимо двіста, а то досить, коли не маємо купувати коний. Нинї вечером поговорю з Хозе'им, а як

Справоздане діяльности філій руского товариства педаґоґічного.

(Б. Грибовицка філія).

Слаба числом, однак сильна духом грибовицка філія відбула в 1898 р. пять зборів, з тих одні загальні, а чотири звичайні в отсих місцевостях: 1) дня 14 марта в Грибовичах, 2) 20 цьвітня в Підбірцях, 3) 9 червня в Жидятичах, 4) 10 липня в Миклашові і 5) падолиста в Збоїсках.

В склад виділу входили товариші: Ілько Чиж голова, Іван Строньский писар, Андрій Яворский касиер і Максим Зелений.

Предметом нарад були слідуючі справи:

I. Найважнїйшою працею філії був критичний перегляд читанки п. з. „Школа ч. IV“. Працю тоту розділено поміж поодиноких референтів, а поки-що викінчено лиш часть морально-етичну, реферовану тов. Яворским.

II. Майже на кождих зборах переведено практичну лекцию а именно:

1) На зборах в Підбірцях перевів тов. Петришин лекцию з рахунків на степени II. на основі нового підручника.

2) На зборах в Жидятичах перевів тов. Синиця уст. п. з. „Мария Тереса“.

3) На зборах в Миклашові перевів тов. Левицкий уст. п. з. „Скло“ а тов. Чиж подав спосіб уділюваня науки сьпіву на 2 голоси.

4) На зборах в Збоїсках тов. Строньский подав спосіб уділюваня науки рахунків на I. степени.

III. Від часу до часу відбувались виклади і відчити і так: тов. Чиж виказав наглядно, як заняти рівночасно учеників степеня I і II в школї однокляcовій, а тов. Климко відчитав розвідку: „О повстаню орної землї“.

IV. Крім тих справ обговорювано новий підручник для науки доповняючої і спосіб вихісненя поміщеного там материялу наукового; а також висказано гадки про маючий вийти новий реґулямін для народних шкіл.

Отсе короткий образ діяльности нашої філії. Не можемо вправдї виказати ся знатнїйшими працями, а то зі взгляду, що філія числить ледви 18 членів, котрі суть розкинені на просторі 10 квадратових миль, та що до філії належать і люди молоді; однак з приємностию зазначити мусимо, що всї члени, мимо такого віддаленя, прибувають з невисказаною охотою на збори, та беруть ревну і хосенну участь, так в працях, як і дискусиях.

На закінчене згадати еще треба, що при кінци сего року утратила наша філія одного з найздібнїйших і найревнїйших робітників товариства, Петришина, котрого перенесено в золочівский повіт.

Ілія Чиж, голова. *Андрій Яворский*, за писаря.

Новинки.

Львів дня 16-го лютого 1899.

— **Именованя.** Н. Президент Міністрів именував віцесекретаря міністерияльного в Міністерстві внутрішних справ, Володимира Децикевича секретарем міністерияльним в тім міністерстві.

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеграфів перенесла асистента почтового Йос. Гарасевича з Кракова до Тернополя.

— **Є. Е. п. Президент висшого суду краєвого** др. Александер Тхоржницкий повернув з Відня і обняв урядоване.

— **П. Осип Маковей**, редактор „Лїтературно-Наукового Вістника“, бувший співробітник „Народної Часописи“, звістний вже у нас молодий письменник, одержав від Міністерства просьвіти стипендию для дальших студий, а то на особливе порученє надворного радника дра Ягіча, професора віденьского університету, котрий висказав ся вельми похвально о лїтературній діяльности п. Маковея і єго успіхах на тій ниві.

— **До нового виділу руского тов. педаґоґічного** вибраного на загальних зборах минувшої суботи в льокали руской ґімназиї у Львові, увійшли: директор Харкевич головою товариства; на виділових пп.: Вас. Білецкий, Ольга Барвіньска, Іл. Чиж, Іл. Кокурудз, Іл. Огоновский, К. Паньківский, др. М. Пачовский, Танчаковский і Ів. Строньский; а на заступників виділових пп.: др. Коцовский, Мария Лїсецка і Теофіля Огоновска; до комісиї контрольної о. Ал. Стефанович, Петро Огоновский і Вол. Шухевич.

— **О. Алексей Тороньский**, вислужений ґімназ. професор релїґії, член краєвої Ради шкільної, совітник і референт митрополичої Конеисториї з відзнаками крилошаньскими, почестний крилошанин перемиской Капітули, президент надзираючої Ради товариства взаїмних обезпечень „Днїстра“, член майже всїх товариств руских, упокоїв ся в вівторок, о 4 годинї по полудни, пятого дня недуги. Покійний родив ся 1838 р. в Завадці, коло Дуклї, де єго отець був парохом. Науки богословскі кінчив у Відни, віддаючись заразом науцї славяньских язиків, під славнозвістним проф. Міклошичем. Висьвятившись в 1865 р. став учителем руської мови в II. (нїмецкій) ґімназиї у Львові, а опісля заступником учителя релїґії в тій самій ґімназиї. В р. 1865 став катихитом в ґімназиї дрогобицкій. В Дрогобичи пробув 25 лїт, беручи живу участь в житю так загально громадяньскім як і рускім. Був постійно членом громадскої ради, головою міецевої ради шкільної, ради повітової, ради міскої щадницї і и. Коли в 1890 р. відходив до Львова на професора релїґії в академічній ґімназиї, на місце о. Гушалевича, котрий уступив на пенсию, дрогобицка рада міска надала покійному диплом почетного горожаньства в признаню єго доголїтної діяльности на користь міста. По смерти вислуженого директора і члена краєвої ради шкільної, о. Вас. Ільницкого, став пок. Алексей Тороньский членом ради шкільної і перейшов на емеритуру. Минувшого року именовано єго почестним крилошанином перемиской капітули. — У Львові брав покійний живу участь в руских товариствах. Якийсь час був головою руского товариства педаґоґічного. Належав постійно до виділу товариства „Просьвіта“, а коли по смерти дра. Омеляна Огоновского заступник голови п. Ал. Барвіньский зложив свой уряд, пок. Алексей Тороньский мав провід в товаристві до загальних зборів 31. січня 1896 р. В „Днїстрі“ належав до президиї надзираючої ради. Будучи шкільним товаришем і з молодих лїт приятелем пок. кардинала Сильв. Сембратовича, був его дорадником у всїх важних справах. Також на поли лїтературнім був покійник діяльний. Виступив вперше ще в р. 1860. В „Зорі яко Альбомі“, виданім Б. Дїдицким в честь нового митрополита Григ. Яхимовича, появила ся етноґрафічна розвідка Тороньского про Лемків. Відтак писав новелї, а в р. 1867 видав руску читанку для низшої ґімназиї, а відтак також і для висшої першу читанку, в котрій появили ся вимки з творів руских письменників сего столїтя з короткими їх житеписями. Майже всї уживані

він пристане, то прийде ту і принесе вам документ до підпису, де буде сказано, що коли він не верне до шїстих місяців, то ті триста долярів, які ми лишаємо на поруку, мають припасти єго дїтям... Відтак піде з вами до одного сьвященика і віддасть єму письмо та й гроші. Відтак можете єму дати свого коня вючного, він вже буде добре ходити коло него, а як вкінци дасте нам сто долярів, то ми підоймаємо ся заосмотрити цїлу виправу. Як всьо буде готове, дамо вам знати, коли і де маєте з нами зійти ся. Як бачите, жадаємо цїлковитого довіря.

— Дуже добре — відповів Гуґо — ми повірюємо вам наше житє, то чомуж би не повірити долярів?

— Справдї — сказав Сім Гавлет. — Отже ми всьо обговорили. Тепер же буде найлїпше, коли ви вернете до міста і не будете журити ся цїлою справою. Може за тиждень дістанете від нас вістку. Половину річий закупимо і вишлемо їх з Хозе'им, а відтак полагодимо прочі орудки і виїдемо самі за ним. Тут звернуло би увагу, колиб ми пускали ся в дорогу з чотирма обвюченими кіньми, то була би не зла добича, але я того не бою ся. Але коли люди пронюхають, що ми знаємо богату копальню, то будуть нас слїдити і нападуть на нас чи поїдемо там чи назад; в горах бушують тепер дві шайки опришків, спалили і зрабували кілька дворів. Вже кілька разів висилано войско, аби їх виловило, але їх не можна якось нїколи віднайти і люди гадають, що офіцири в спілцї з ними.

Обговоривши в той спосіб з будучими товаришами всї пляни, всїли Гуґо і Райс на конї і вернули до Ель Пазо.

9.

На другий день поїхав Гуґо до дон Рамона, аби вивязати ся з даної обіцянки. Райс лишив ся в місті, аби дожидати Хозе'го. Гуґо здав на него цїлу справу з Мехіканцем, бо бачив, що підчас першого їх побуту в гациєндї Райс був не конче вдоволений. На гациєндї привитали єго дуже сердечно.

— Як маєте час, пане Гуґо — сказав дон Рамон — то мусите піти з нами і оглянути наші другі фільварки; найбільший лежить двайцять миль на полудне звідси. Ми маємо 600 квадратових кільометрів землї і великі стада худоби та табуни коний.

— Кілько худоби маєте?

— Тут і на других фільварках маємо до сто пятьдесять тисячів. Кілько є коний, не знаємо, бо они цїлком дикі; ми зганяємо їх і ловимо, як коли потреба. Що найлїпших двайцять маємо тут; але то одинокі зьвірята, які держимо крім волів, потрібних до плугів і возів, коли відставлє ся збіже до міста.

— Як чую, то в послїдних часах появили ся тут розбійники? Не боїте ся їх? — спитав Гуґо.

— Драбуги! — скрикнув гнївно молодий чоловік. — То встид, що їх не вислїдять і не виловлять. В послїдних часах стали они вже надто зухвальні; мій отець з кількома иншими властителями більших посїлостий писав до правительства і жалував ся на байдужність поліциї. Я радив вітцеви перенести ся до нашого дому в Ель Пазо, але він сьміє ся з небезпечности. Ми маємо двайцять уоруженних хлопців на фільварку і дванайцять наймитів то й тяжко припустити аби на нас напали опришки. Але для женщин то все таки небезпечний побут. В кріпости по тім боцї ріки стоїть залога сто вояків і они вже кілька разів пробовали вислїдити опришків. На жаль они за далеко, щоби мя могли сподївати ся від них оборони. А й офіцир сидить радше при винї, як на сїдлї. І так тяжко вигубити тих опришків, бо й половина селян держить з ними і дає їм знати о всім, що де діє ся. Але я маю надію, що скорше чи пізнїйше ми їх зловимо. За них назначена велика нагорода і задля того певне найде ся якийсь зрадник. Перший лїпший з них, що почує себе обидженим або скривдженим, або остаточно, що дасть ся заманити нагородою зрадить їх і видасть у наші руки. Колиб не ті зрадники між опришками не можна би майже жити в Мехіку.

Дон Рамон не хотів і чути о тім, щоби Гуґо вертав ще того самого вечера до Ель Пазо. Він і вислав тому до міста паробка, щоби повідомити Райса, що Гуґо верне аж на другий день. Гуґо бавив ся того вечера знаменито; молоді панни грали на ґітарі і співали з братом. Лагідне сьвітло, богато заставлений стіл, весела розмова з паннами видали ся Гуґови чимсь незвичайно гарним по єго дотепершнім житю. На другий день всїв з жалем на коня і від'їхав до міста.

Там застав, що Райс полагодив всьо з Хозе'им і зложив гроші у сьвященика. Коли він в дверях готелю розмавляв з приятелем, перебіг попри них обдертий мехіканьский хлопчище, всунув Гуґови в руку якусь малу картку і щез.

— То від доктора — сказав Гуґо і прочитав що слїдує:

„Маю вам сказати щось незвичайного, але то мусить остати в тайнї. Коли одержите то письмо, то ідїть спокійно улицями, немов би глядїли по склепах. Відтак підїть над ріку і ідїть горі нею, аж учуєте трикратний свист. Найлїпше, як прийдете самі

Доктор“

— Що той малий чоловік хоче менї сказати?

— Не знаю — сказав Біль. — Не забудьте револьвера.

Гуґо пішов понад ріку, аж почув свист. Він доносив ся з малих корчів, що купкою

тепер в середних школах підручники до науки релігії, походять зпід его пера. Крім того появляли ся его писаня в ріжних руских часописах і видавництвах. Покійний визначав ся тихою вдачею і згідливостию, тож й вість про его передчасну і несподівану смерть викликала загально щирий жаль. Помер на удар мозку, до котрого прилучило ся запалене легких. — Похорон відбуде ся в пятницю рано.

— **Із Стрийщини** пишуть: Добре наші люди ворожили з т. зв. маргових хвиль дня 6-го лютого, що скоро знов буде весна. Від середи мин. тиждня маємо дійстно нове лютове видане весни. Повіяв кріпкий южник а мороз здменців, сніг розплив ся, лїд пійшов з водами, болото стугло, місцями й просохло, обліг зазеленів і заквітчав ся чи не красше ще як в січни. Селяни роздобувають вже росаду і гадають сїяти еї на Гамана, т. є. 23-го с. м. Один старий інтелїґент, бувший колись властитель дібр в сїй стороні, твердить з подібного случаю. що то вже конець зими і що ще сего місяця будуть могли наші хлїбороби веснувати. Точно так, як тепер, було в році 1843. Тогдї також майже не було зими. падав лиш на початку лютого три днї сніг і відтак зробила ся весна. Орано і засїяно все уже в лютім. Рік був дуже добрий, збіже зародило ся надзвичайно, так само трави. Те саме сьвідчить один старший сьвященик з-під Стрия.

— **Дефравдация на почті.** Почтмайстер Гертлер в Сороцку, скалатского повіта, мав в касї брак 1193 зр., як то викрив прибувший на комісию відпоручник дирекциї почт. Гертлер хотів застрілити ся, але его увязнено, заки зміг свій самоубійчий намір довершити.

— **Тіло мужчини-самоубийника** добуто оногди із Пелчиньского ставу у Львові. Комісия судово-лїкарска орекла, що тіло лежало в ставі около 15 днів і вже зачало розкладати ся. О скілько по одежи можна здогадувати ся, небіжчик був жебраком.

— **Добрий слуга.** Добре справив ся слуга адвоката дра Б., Іван Грицик чи Бінярж з Пикулович, 25-лїтний паробок, що одержавши 45 зр. аби їх надати на почту, пропав з ними відтак без слїду.

— **Самоубийство.** Вчера рано о 7-ій годині в льокали Товариства пекарів під ч. 15 при площи Бернардиньскій у Львові відобрав собі житє вистрілом з пістолета, набитого грубим шротом, Іван Миколаїв, син Федора, пекарский челядник, родом з Перепельник, 25-лїтний паробок. Прийшов рано підпитий і роздразнений по нічній забаві. Вистрілив собі в ухо. Комісарият відставив тіло до трупарні.

— **Страшний пожар.** Дня 1-го лютого в ночи вибух огонь в селї Надь Боброч в лїптавском комітаті на Угорщині, котрого жертвою упали не лиш майже всї забудованя, але й богато людий та домашної зьвірини. Аж страшно читати описи того пожару. Причина огню була неосторожність одної жінки, що в ночи, і то ще при великім вихрі вийшла з нафтовою лямпою по щось до стодоли, пошпотала ся і упала; нафта розіллялась на солому і запалила ся та й в одній хвили стодола і цїле обійстє стануло в огни. Розуміє ся, з того обійстя лиш де-хто з людий вспів утечи, прочі згорїли. Вихор ніс іскри і головнї на право і на ліво улиці і за кілька хвиль цїла улиця стала немов рікою огняною, а незабаром горіло скрізь по селу, так що лиш тут і там немов чудом остали ся цїло деякі будинки. О гашеню огню не було й бесїди; щасливий був той, хто вспів спасти житє. Очевидцї описують страшні сцени. Люди, мужчини і женщини, вискакували з домів в одних сорочках; то би ще нїчого, але на декотрих уже з хати запалила ся сорочка, а на инших запалювала ся на улици від летучого огню і они мов палаючі смолоскипи бігли та кричали о поміч а вкінци падали на землю. Та й взагалї навіть на улицях люди не були безпечні, бо зі всїх боків вихор гнав дим і полумя, через що одні попекли ся, другі душили ся, а в додатку ще инших тратувала худоба, що вирвавшись із обійсть гнала шалено улицями. Згоріло 300 домів, 500 инших будинків, 200 стодол, півтораста штук рогатої худоби і тільки само коний, 200 овець і 100 штук безрог. А з людий кількадесять (кажуть що до трийцять) пострадало житє, а близько сто єсть покалїчених та попечених, деякі нещастні потратили очи.... То було справдїшне пекло!

— **Смерть редактора.** Траґічною смертию погиб редактор Wielkopolanin-а і властитель друкарні в Познани, Франц Хоцешиньский, Мертве его тіло найдено перед кількома днями на леді ріки Цибини. Небіжчик лежав лицем до леду, з руками навхрест. Мав в руках поперетинані жили, а в переднїй части тіла достережено кілька глубоких ран. Слїдів крови не було нїяких. На лївій стороні лиця мав прилїплену карточку з дивним написом: Size $7 \frac{1}{6}$ Хоцешиньский ходив майже що-дня в тамту сторону на прохід. Самоубийство являєсь тут виключеним, бо не найдено при нїм нїякого оружия, нї ножа, а недостача крови велить здогадуватись, що небіжчика хтось убив з мести на иньшим місци, а на лїд заніс в надї, що труп по розтаяню леду утопить ся.

— **Помер** о. Михайло Тшесьновский, гр. кат. парох в Щирци і декан щирецкий, ві второк дня 14-го лютого в 66-тім роцї житя а 41-ім сьвященьства.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 16 лютого. На вчерашнїй угорскій радї коронній постановлено вести переговори дальше з тим, що рішенє має настати ще сего тиждня. Вість о виїздї Є. Вел. Цісаря до Будапешту єсть безосновна.

Букарешт 16 лютого. Мінїстер для справ внутрішних Ферекідес подав в палатї послів до відомости, що клюб социялістів в Букарешті, котрий викликав розрухи селяньскі в Румунії, розвязано, двох аґітаторів арештовано, а за прочими слїдить полїция.

Константинополь 16 лютого. Круги стоячі в звязи з правительством заперечують тому, мовби в Македонії появили ся три добре узброєні ватаги.

Льондон 16 лютого. З Вашінґтону наспіла невідрадна вість для анґльо-американьского порозуміня, позаяк комісия для залагодженя американьско-канадийских спорів розійшла ся без успіху.

Курс львівский.

Дня 15 лютого 1899.	платять	жадають
I. Акциї за штуку	зр. кр.	зр. кр.
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	378·—	388·—
Банку кред. гал. по 200 зр. . .	200·—	210·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	292·—	296·—
Акциї гарбарні Ряшів	205·—	212·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	258·—	265·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	96.50	97·20
Банку гіпот. 5% преміов.	110·20	110·90
Банку гіпот. 4½%	100·00	100·70
4½% листи застав. Банку краєв.	101.00	101·70
4% листи застав. Банку краєв. .	98·—	98·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . .	97·20	97·90
„ „ 4% льос. в 41 літ.	97·20	97.90
„ „ 4% льос. в 56 літ.	95·30	96·30
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	98·50	—·—
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102·25	—·—
„ „ „ „ 4½%	100·50	101·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	97·50	98·20
Позичка краєв. з 1873 по 6%	104·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	97·60	98·30
„ м. Львова 4% по 200 кор.	94·—	94·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	26·30	28·00
Міста Станиславова	53·—	—·—
Курс віденский:		
Австр. червон. хреста	20·25	20·70
Угорскі черв. хреста	11·30	12·—
Італ. черв. хреста	11·—	12·—
Архікн. Рудольфа	26·75	—·—
Базилїка	6·80	7·30
Joszif	3·70	4·40
Сербскі табакові	4·25	5·25
V. Монети.		
Дукат цїсарский	5·65	5·75
Рубель паперовий	1·27	1·28
100 марок нїмецких	58 75	59·15
Доляр америк.	2·40	2·50

За редакцию відповідає: **Адам Крехович**.

стояли осторонь берега. Коли наближив ся, почув голос доктора:

— Огляньте ся, чи нема кого близько.

— Не бачу нїкого — відповів Гуґо.

— То ходіть сюди.

— Що такого докторе? — спитав Гуґо зачудований такою осторожностию.

— Сідайте; стало ся так, як ми гадали. Я казав вам, що нас підглядають; ті драби мехіканьскі не мають нїчого иншого до роботи, як лиш шпігувати і они угадали, що ми хочемо робити.

— Як ви о тім дізнали ся, докторе?

— Ось так бачите — сказав доктор зупиняючи ся — мій товариш має одну хибу, любить деколи трохи випити, не часто, раз може на два або три місяці. Так є, від коли я его знаю. Ну і вчера вечером мав він знов такий напад. Імовірно він гадав, що довго потреває, заки знов буде мати нагоду. Коли він пє, не єсть незгідливий; але я все тодї буваю коло него, аби єму що не стало ся. Вчера вечером, коли я бачив, що не можна его було здержати від питя, пішов з ним до малого винного шинку, недалеко від нашого мешканя. Там сидїло кількох Мехіканців балакаючи та попиваючи, а що они нараз перестали, скоро лиш ми увійшли, то я зміркував, що ми не бажані гості. Але я замітив ще більше. Я побачив, як двох з них подивило ся на себе, і хоч не міг собі пригадати, аби я їх коли бачив, то однако видїв, що они нас знали. Ми не мали при собі більше гроший як було треба, аби заплатити напиток. Хоч вигляд тих обох не сподобавсь менї, то все таки я не був неспокійний. Ми сїли, замовили вино і я шепнув Сімови: „Онті оба знають нас, не пий нині“. Він притакнув головою. Ми трохи випили, бодай він, бо я не ткнув чарки. Відтак почали ми говорити голосно і не оглядаючись нї на кого, а між тим пошепки в кількох словах обговорили такий плян: Він мав зачати зі мною сварку, внаслїдок котрої я мав відійти. Відтак мав він про око дальше пити, аж доки не був би цїлком пяний; тодї — як ми гадали — почує він щось нового. Той плян ми перевели. Ледве він випив свою склянку, замовив з криком другу. Я сварив ся з ним і сказав, що він заєдно робить з себе худобину. Він відповів, що буде пити, бо єму так сподобало ся і нїхто не має єму нїчо до розказу. Я на то обидив ся і відійшов. Сім пив дальше; він може о много більше видержати, як всї Мехіканці. Тепер вдали ся они з ним в розмову і він помітив, що они хотїли видобути з него, що ми наміряємо робити. Але він не богато їм сказав; згодом ставав він чим раз більше пяним, тратив память і мову і вкінци повалив ся мов мертвий на землю. Хвильку говорили ще Мехіканці; відтак приступив один з них до Сіма, перешукав его кишенї і виймив з них кілька долярів, які там найшов. То пересьвідчило їх, що він цїлком пяний, або що заспав і они говорили дальше. Сім довідав ся з того ось що: Ті два підозріні були шпіґунами одної з шайок опришків. Ви впали їм в очи особливо тому, що їх ватажко був в місті і пізнав вашого коня. Він сказав їм, що єму неприємно, що ви тут і треба би вас добре мати на оці. Они були тодї також між тою товпою, коли дон Рамон над'їхав і бачили, що ми з вами говорили. Они ішли за вами аж до дому дон Рамона і назад, а як ви рано виїхали, аби стрітити ся з нами в хатї Хозеґо, післали за вами хлопця, що мав вас на оці. Коли ми були в хатї, закравсь він під двері і чув, що ми говорили. Тодї повідомили они одного з ватажків і він приказав, аби двох опришків ішло за нами слїдом, а коли дійдуть аж до нашої копальнї, то один з них мав спровадити на нас цїлу шайку, аби напала, як будемо вертати.

(Дальше буде).

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводженє обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді іллюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть — виняввши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтературский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвіті.

Кождий том Бібліотеки **СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком**. Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik. — Niewola tatarska. — Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem. — Sielanka. — Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten. — Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венецїї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** іменно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского**, котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz. і і.**

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского**: **„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“**, та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“**.

Помістимо також незнані доси **LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843)**, з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский**, жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравеґара** **„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“**, з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.: **„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“**.

В безплатнім додатку повістєвім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукції найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).